

**Силабус навчальної дисципліни
ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА**

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

(назва спеціальності)

«Публічне управління та адміністрування»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	Економічний
Кафедра	Міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування
Контакти кафедри	каб. В500 (п'ятий поверх висотного корпусу) Телефон:(056) 756-33-60;внутрішній 3-60. Email: intern.econom@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Орловська Юлія Валеріївна, доктор економічних наук, професор Корнієвський Сергій Володимирович, кандидат наук з державного управління
Контакти викладачів	juliaorlov@ukr.net unexp@ukr.net
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Grafik-konsultatsij_MEtaPUA.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Взаємодія держави та громадянського суспільства» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістра «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», в межах якої здобувачі вищої освіти отримують знання щодо теоретико-методичних та організаційно-практичних засад формування та реалізації політики розвитку громадянського суспільства в діяльності суб'єктів державного управління.

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього за навчальним планом, з них	195	6,5	195
лекції	30	-	30
практичні заняття	30	-	30
лабораторні заняття	-	-	-
Самостійна робота, у т.ч:	135	-	135
підготовка до аудиторних занять	65	-	65
підготовка до контрольних заходів	30	-	30
виконання курсового проекту або роботи	-	-	-
виконання індивідуальних	-	-	-

завдань			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10	-	10
підготовка до екзамену	30	-	30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета дисципліни: оволодіння базовими поняттями, пов'язаними з особливостями публічного управління процесами розвитку громадянського суспільства, формування у студентів належних практичних вмінь і навичок застосування отриманих знань, використання сучасних підходів публічного управління до вирішення складних проблем у сфері суспільної діяльності громадян.

Завдання дисципліни: визначення засад формування інститутів громадянського суспільства; визначення основних завдань та заходів, необхідних для створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства на регіональному та місцевому рівнях; формування сукупності теоретичних знань щодо публічного управління процесами взаємодії з інститутами громадянського суспільства; практична апробація отриманих знань у сфері співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства.

Пререквізити дисципліни. Для вивчення дисципліни необхідні компетентності, що сформувалися під час засвоєння дисциплін «Соціальна відповідальність та сталий розвиток суспільства».

Постреквізити дисципліни. Знання з даної дисципліни необхідні для проходження виробничої та преддипломної практик, а також для підготовки та публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи. У своїй практичній діяльності здобувачі зможуть:

- приймати рішення в індетермінованих умовах у сфері публічного управління та адміністрування;
- організовувати та здійснювати діяльність з розвитку демократичного середовища, забезпечення дотримання рівних прав і можливостей громадян в усіх сферах суспільного життя на основі актів, європейської практики та зарубіжного досвіду;
- формувати та підтримувати ефективну взаємодію з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом, використовуючи комунікативні технології.

Компетентності:

Загальні компетенції:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК-1. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК-2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК-3. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

Заплановані результати навчання:

РН-1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН-2. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН-7. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовний модуль 1. Громадянське суспільство: теоретичний та прикладний аспект					
Розвиток поняття «громадянське суспільство»: закордонний та вітчизняний досвід.	20	4	2	-	14
Влада та суспільство: проблематика взаємодії.	20	4	4	-	12
Роль держави у формуванні громадянського суспільства.	20	4	4	-	12
Самоорганізаційні засади формування та розвитку громадянського суспільства.	22	4	4	-	14
Разом за змістовим модулем 1	82	16	14		52
Змістовий модуль 2. Особливості взаємодії громадянського суспільства і держави в Україні					
Особливості формування громадянського суспільства в Україні.	23	4	4	-	15
Чинники впливу на розвиток громадянського суспільства.	20	4	4	-	12
Функції громадянського суспільства у публічному управлінні.	20	4	4	-	12
Участь громадянського суспільства у політичних та державно-управлінських процесах.	20	2	4	-	14
Разом за змістовим модулем 2	83	14	16	-	53
Підготовка до екзамену	30			-	30
Усього годин	195	30	30	-	135

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Антикорупційний потенціал громадянського суспільства в Україні	П. 1 основної літератури

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Громадянське суспільство: теоретичний та прикладний аспект

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка змістового модуля 1 складається із:

- присутності студента на всіх лекціях та практичних заняттях (1 лекційне та практичне заняття - 1 бал) - максимальна кількість - 12 балів;
- контрольної роботи (максимальна кількість балів - 88 б).

Контрольна робота складається з 30 тестових завдань.

Під час виконання тестів студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне з перших 28 питань, по 2 за правильну відповідь на питання 29-30 (максимальна кількість балів 88 балів), неправильна відповідь - 0 балів.

Змістовий модуль 2. Особливості взаємодії громадянського суспільства і держави в Україні.

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка змістового модуля 2 складається із:

- присутності студента на всіх лекціях та практичних заняттях (1 лекційне та практичне заняття - 1 бал) - максимальна кількість - 11 балів;
- контрольної роботи (максимальна кількість балів - 89 б).

Контрольна робота складається з 30 тестових завдань.

Під час виконання тестів студент отримує по 3 бали за правильну відповідь на кожне з перших 29 питань та 2 бали за правильну відповідь на питання 30 (максимальна кількість балів 89 балів), неправильна відповідь - 0 балів.

Критерії оцінювання екзамену. Навчальним планом з дисципліни «Взаємодія держави та громадянського суспільства» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 50 тестових питань. Студент отримує по 2 бали за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за тестові питання – 100 балів). Загальна максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 100 балів в разі правильних відповідей на всі тестові питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична за змістовими модулями 1, 2 та екзаменом.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувані вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами

аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати пропущені заняття. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи за темою, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку : монографія / Г. Ю. Васильєв, В. Д. Воднік, О. В. Волянська та ін. ; за ред. М. П. Требіна. - Харків : Право, 2013. - 536 с.

2. Існуючі механізми співпраці органів державної влади з організаціями громадянського суспільства в контексті реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні 2016-2020. - Київ: - Ваїте, 2016. - 280 с.

3. Розвиток взаємодії держави і громадянського суспільства в контексті впровадження європейських принципів належного врядування : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (12 грудня 2012 р., м. Київ) / упоряд. В. М. Яблонський, О. А. Корнієвський, П. Ф. Вознюк. - Київ : НІСД, 2013. - 504 с.

4. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства. Методичні рекомендації / Укр. незалеж. центр політ. дослідж. : А. О. Красносільська, М. В. Лациба, А. В. Волошина, В. О. Купрій, Н. М. Чермошенцева, О. Л. Ващук — Київ :

Агентство «Україна», 2013. - 180 с.

5. Бойчук М. А. Влада і громадянське суспільство: механізми взаємодії: Монографія. - Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. - 211 с.

6. Краснопольська Т. М. Взаємодія громадянського суспільства та правової держави : навч.-метод. посібник / Т. М. Краснопольська - Одеса : Фенікс, 2015. - 104 с.

7. Формування та становлення громадянського суспільства в Україні: монографія / [авт. кол. : В.І. Цимбалюк, В.І. Гришко, І.В. Міщук та ін.]. - Одеса: КУПРІЄНКО СВ, 2019 - 158 с.

Допоміжна

1. Взаємодія влади та громадянського суспільства України в рамках громадського та соціального діалогу - аналітичний огляд. Режим доступу: <https://euprostit.org.ua/stories/175412>

2. Збірник історій про кращі спільні проєкти організацій громадянського суспільства та органів влади. Режим доступу: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/ZBIRNYK_ISTORIJ_2020.pdf.

3. Матвеева О. Ю., Навумау В. М. Посилення спроможності українського громадянського суспільства під час війни: передумови, підходи, цифрові технології // *Електронне наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека"*. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2023-1-8526> Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/en/issues/administration2023/1/8526>

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://www.president.gov.ua> - Офіційне представництво Президента України.
2. <http://www.rada.gov.ua/> - Офіційний портал Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> - Офіційний портал органів виконавчої влади України.
4. <http://www.niss.gov.ua/> - Національний інститут стратегічних досліджень.
5. <http://www.politik.org.ua/> - сайт Українського центру політичного менеджменту (повнотекстові версії журналів «Політичний менеджмент», «Соціальна психологія», «Людина і політика», «Український соціум»).
6. <http://www.useps.org> - офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова.
7. <http://www.socis.kiev.ua> - сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (містить результати соціологічних досліджень, статистичні дані).
8. <http://www.gumer.info/> - електронна бібліотека гуманітарних наук «Гумер»
9. <http://politics.ellib.org.ua/> - Он-лайн бібліотека по політології та політичним наукам.
10. <http://www.info-library.com.ua/> - Електронна бібліотека (розділ політології).
11. <http://www.socioline.ru> - Електронна бібліотека з соціології.
12. <http://dialogs.org.ua/ua/> - інформаційний ресурс, що орієнтований на суспільний діалог з проблем стратегії розвитку України.
13. Конституція України : Закон України від 02.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>;
15. Про політичні партії в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>;
16. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>;
17. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 05.07.2012 р. № 5073-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>;
18. Про професійних творчих працівників та творчі спілки : Закон України від

07.10.1997 р. № 554/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80#Text>;

19. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23.04.1991 р. № 987-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text>;

20. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27.04.2021 р. № 1414-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>;

21. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>;

22. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>;

23. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>;

24. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23.09.1997 р. № 539/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80#Text>;

25. Про телебачення та радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>;

26. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 р. № 2782-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>;

27. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>;

28. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>;

29. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>;

30. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

31. Указ Президента України від 5 травня 2011 р. № 547 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>;

32. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки : Указ Президента України від 27.09.2021 р. № 487 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>

33. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. № 995_015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text;

34. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права Ратифікація від 19.10.1973 р. № 2148-08 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2148-08#Text>;

35. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод Конвенцію ратифіковано Законом від 17.07.1997 р. № 475/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text;

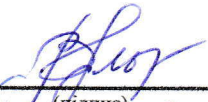
36. Європейська соціальна хартія. Хартію ратифіковано із заявами Законом від 14.09.2006 р. № 137-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text;

37. Конвенція «Про доступ до інформації, участь громадськості у процесі прийняття рішень і доступ до правосуддя з питань що стосуються довкілля (Орхуська конвенція)» поточна Прийняття від 27.05.2005 р. № 995_i72. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_i72#Text;

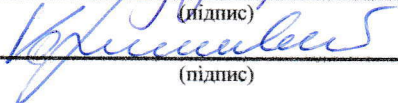
38. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи «Про участь громадян у місцевому публічному житті». Прийняття від 06.12.2001 р. № 994_739. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_739#Text;

39. Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень URL: <https://rm.coe.int/guidelines-on-civil-participation-in-political-decision-making/168076e135>
40. Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень URL: <https://rm.coe.int/16802eeddb>.
41. Віртуальний читальний зал ПДАБА. – Доступно з: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>
42. <http://www.president.gov.ua> - Офіційне представництво Президента України.
43. <http://www.rada.gov.ua/> - Офіційний портал Верховної Ради України.
44. <http://www.kmu.gov.ua/> - Офіційний портал органів виконавчої влади України.
45. <http://www.niss.gov.ua/> - Національний інститут стратегічних досліджень.
46. <http://www.politik.org.ua/> - сайт Українського центру політичного менеджменту (повнотекстові версії журналів «Політичний менеджмент», «Соціальна психологія», «Людина і політика», «Український соціум»).
47. <http://www.useps.org> - офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова.
48. <http://www.socis.kiev.ua> - сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (містить результати соціологічних досліджень, статистичні дані).
49. <http://www.gumer.info/> - електронна бібліотека гуманітарних наук «Гумер»
50. <http://politics.ellib.org.ua/> - Он-лайн бібліотека по політології та політичним наукам.
51. <http://www.info-library.com.ua/> - Електронна бібліотека (розділ політології).
52. <http://www.socioline.ru> - Електронна бібліотека з соціології.
53. <http://dialogs.org.ua/ua/> - інформаційний ресурс, що орієнтований на суспільний діалог з проблем стратегії розвитку України.
54. Віртуальний читальний зал ПДАБА. – Доступно з: <http://surl.li/fxsjk>

Розробник(и)

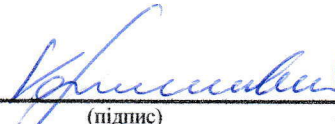

_____ (підпис)

Юлія ОРЛОВСЬКА

_____ (підпис)

Сергій КОРНІЄВСЬКИЙ

Гарант освітньої програми

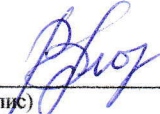

_____ (підпис)

Сергій КОРНІЄВСЬКИЙ

Силабус затверджено на засіданні кафедри
міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування
(назва кафедри)

Протокол від «22» серпня 2022 року № 15

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Юлія ОРЛОВСЬКА